No. 1586 Zaterdag 23 Mei 1914. 31ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Uit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

Begrootingsdebat.

II.

Het lid **v. d. Veen Zeppenfeldt** sprak allereerst zijn vreugde uit over de meerdere belangstelling voor Curaçao, in het Moederland aan den dag gelegd, en welke tot uiting kwam bij het buitengewoon aantal Sprekers over onze begrooting in de Tweede Kamer. Spreker betreurt het echter, dat niet allen even goed waren ingelicht. Hij wijst op de vele voetangels en klemmen die hier liggen op een onbekend terrein, waar de meesten den weg niet kennen en dikwijls slechts beschikken over onvoldoende, ja verkeerde voorlichting. Een weinig meer bescheidenheid in het uitspreken van een oordeel ware wel gewenscht.

Sommige sprekers, in de Tweede Kamer beweerden, voldoende op de hoogte te wezen en goed te zijn ingelicht. Maar uit hun woorden bleek ten duidelijkste, dat die voorlichting in het minst niet voldoende is geweest en zeer partijdig werd gegeven. Zoo bijv. het oordeel van den Heer DE MEESTER over het onderwijs op Curaçao, openbaar zoowel als bijzonder: „Het Openbaar onderwijs deugt niet, en het Bijzonder dient letterlijk tot niets. De Heer KLEEREKOPER heeft uit dezelfde Curaçaosche bron geput en acht zich gerechtigd te decreteeren: De scholen zijn slecht, er wordt slecht onderwijs gegeven en ze worden slecht bezocht".

Toen de Heer VAN VUUREN hem naar eenig bewijs vroeg voor dit boud beweren, verklaarde hij: dat bijna alle oud-leerlingen der Bijz. Scholen, an-alphabeten zijn.

Ziedaar, wat onvoldoende en partijdige voorlichting doet!

Een ieder weet, dat de werkelijke toestand van het Onderwijs op Curaçao, gelukkig, heel anders is. De Heeren DE MEESTER en KLEEREKOPER werden dan ook openlijk weersproken door de leden der Schoolcommissie alhier. Die weerlegging, van alleszins bevoegde lieden, zegt meer dan voldoende.

Spreker is persoonlijk tegenwoordig geweest bij een openbare les op de Hendrikschool in December ll. Met zeer veel genoegen heeft hij die les van de negende klas bijgewoond.

Dat ook het Bijz. Onderwijs goed is, heeft Spreker al meermalen bewezen. De feiten spreken ook te duidelijk. Zonder eenige privaatles komen de leerlingen, die al de klassen van M. U. L. O. hebben gevolgd, in de 3e klas H. B. S. in Nederland. Van de lagere scholen kunnen de leerlingen zich gemakkelijk uitdrukken in het Hollandsch, Spaansch en Engelsch. Zelfs de buitenscholen geven nog reden tot tevredenheid, als men rekening houdt met de omstandigheden en de bezwaren, waardoor het onderwijs aan de arme buitenbevolking bemoeilijkt wordt. In 1906 hebben verschillende leden van den Raad die buitenscholen bezocht en de Heer LANSBERG verklaarde: „dat hun gebleken was, dat het bijz. onderwijs over het algemeen aan de eischen, die redelijkerwijze mogen worden gesteld, vrij wel voldoet".

Sindsdien is het onderwijs op die scholen vooruitgegaan, daar er steeds naar gestreefd wordt het meer en meer te verbeteren.

De bedillers der Bijz. Scholen hebben er nimmer een voet ingezet en zijn teneenenmale onbevoegd tot oordeelen bij volslagen gebrek aan gegevens. Men wijst op de resultaten en vergelijkt die met eigen ontwikkeling, hierbij vergetend, dat men in zijn zaken, in zijn correspondentie, in zijn omgang met anderen, in zijn lectuur zoovele machtige factoren tot voortdurende zelfontwikkeling heeft gehad. De leerschool der praktijk bouwt voort op den grondslag, in de gewone school onzer jeugd gelegd. Meer dan een goeden grondslag kan de school niet geven, men mag er ook niet meer van eischen.

Hoevele leerlingen der armenscholen hebben echter later gelegenheid zich verder te ontwikkelen in de leerschool der praktijk? Geheel hun leven is een strijd om 't bestaan, waarbij hard gewerkt moet worden. Zij hebben geen tijd voor goede lectuur, en missen den beschavenden invloed van den omgang met ontwikkelde lieden. Hun hoofd staat niet meer naar 't leeren, hun hand is vereeld en kan geen pen meer hanteeren. Wat de school hun mee gaf aan vaardige kundigheden ging zoodoende door gebrek aan oefening spoedig verloren. Het schrijven hebben ze al heel spoedig verleerd. Heeft de school daar nu schuld aan? Kan men de school beoordeelen naar de ontwikkeling van een sjouwer, of pontjesvoerder, etc.

In onze Kolonie bestaat geen leerplicht. Hoevele kinderen zullen dus de school of in het geheel niet, of te kort en te ongeregeld bezoeken? Ook de beste school zal bij dergelijke leerlingen op slechts zeer povere resultaten kunnen wijzen.

Maar de strijd tegen de school staat niet zuiver, hij is ontaard in een politieken strijd.

In 1909 werd er geklaagd, dat er te veel gedaan werd voor het onderwijs, in 1914 wordt er nog meer gedaan en nu heet het, dat het te weinig is. Maar in 1909 was de liberaal, Jhr. DE JONG v. B. en D. Gouverneur en thans de Katholiek, Mr. NUYENS.

De toevoeging der negende klasse aan de Hendrikschool is volgens de Heeren LANSBERG, GORSIRA en WINKEL geen bewijs, dat het peil van het onderwijs op die school niet is gedaald. De Heer ZEPPENFELDT vindt dit echter nog al duidelijk: 9 is immers hooger dan 8. Het onderwijs is uitgebreid over nog een klas meer. Is dat geen vooruitgang?

Hebben de leden van den Kol. Raad niet zelf gevraagd, om deze uitbreiding in hun Voorloopig Verslag van 1910?

Zij meenden immers, dat de uitgebreide leerstof verdeeld moest worden over 9 jaren. De Gouverneur volgt hun wenschen in en nu heet het Onderwijs er niet door verbeterd, maar nog minder goed dan toen er 8 klassen waren!

Nog een enkel woord over de verplaatsing der pachters.

Spreker is het geheel eens met het Bestuur, dat het een schreeuwend onrecht wezen zou, arme menschen, die 30 à 40 jaar op een stukje grond gewoond hebben, daar nu van af te zetten tegen hun zin, om ze te laten verhuizen naar de nieuwe vestigingsplaatsen. Zij, die hun werk geregeld in de stad hebben, komen daardoor een paar uur verder van hun werk te wonen en zij die op Buitenbosch en Westpunt woonden, zouden dan veel verder van kerk en school komen en een belangrijke bron van bestaan, de vischvangst, missen. Men wil nieuwe dorpjes stichten, maar moeten dan de reeds 60 jaar bestaande dorpjes worden uiteengeslagen? Dat zou toch niet verstandig wezen. En wat winnen de plantages erbij? De openkomende gronden liggen buiten de omheining der plantages, die alle afgesloten zijn. Men zal het vee nu toch niet meer naar buiten sturen, zooals vroeger. De openkomende gronden zullen niet langer bebouwd worden en spoedig weer tot woestenij vervallen, waar niemand iets aan heeft. De tegenwoordige, fatsoenlijke bewoners van die gronden te verjagen is dus totaal zonder eenig nut.

Van de tegenwoordigheid van den Heer HENRIQUEZ maakt Spreker gebruik om hem geluk te wenschen met diens rapport over zijn reis naar Europa en de V.St. en den wensch uit te spreken, dat de in dit rapport vervatte goede wenken ook goede resultaten mogen opleveren.

Gaarne brengt spreker den Heer HENRIQUEZ dank voor alle moeite door hem genomen in het belang onzer volksindustrie.

Bestaat er mogelijkheid zoo vraagt de Heer ZEPPENFELDT, dat Suriname onze Kolonie van voldoend stroo zal kunnen voorzien, en is de qualiteit even goed als dat van Maracaibo?

Ten eerste is Spreker verheugd over hetgeen het Bestuur gedaan heeft in het belang van Aruba. Hij brengt den Gouverneur daarvoor zijnen oprechten dank. Als de steiger nu ook nog verbreed wordt, zal Aruba voor geruimen tijd geholpen zijn.

Het lid **Sutherland** wil allereerst verklaren, waarom de Raad ook een stel seinvlaggen voor Aruba verlangde.

Dit stel seinvlaggen moet dienen om Aruba in verbinding te brengen met voorbijzeilende schepen, die geen draadlooze aan boord hebben. Zeer dikwijls is het van groot nut voor deze schepen, dat hun passeeren van Aruba geseind wordt naar Curaçao; men kan dan hun vermoedelijke aankomst hier beter berekenen. Aruba moge bij een stel seinvlaggen al geen direct belang hebben, het algemeen belang der scheepvaart eischt, dat de schepen zich in verbinding kunnen stellen met de draadlooze op Aruba.

Het eigenlijk doel waarvoor Spreker het woord heeft gevraagd geldt echter de rechtspraak op de Bovenwindsche eilanden. In den laatsten tijd was die daar in verkeerde handen. Keer op keer, mail op mail ontving de heer SUTHERLAND klachten en telkens werd hem gevraagd, of hij er niets aan doen kon, dat de Officier van Justitie van St. Martin verwijderd werd. Men sprak van vertrapping en onderdrukking der burgers door dien ambtenaar. Uit de redevoeringen van zijne medeleden in den Raad is Spreker gebleken, dat ook anderen vele klachten vernamen. Het Bestuur moge deze klachten overdreven vinden, Spreker geeft de verzekering, dat wat de Raad schreef in het Voorloopig Verslag zeer voorzichtig is gesteld. De uitdrukking had veel sterker kunnen zijn.

Met deze algemeene beschouwing zou de Heer SUTHERLAND kunnen volstaan, maar hij is persoonlijk uitgedaagd door den Heer J. L. C. MONSANTO in *De Vrijmoedige* om het onoordeelkundig optreden van dien ambtenaar te bewijzen. Ook nog om een andere reden van meer algemeenen aard wil Spreker op deze provocatie ingaan. De Heer MONSANTO heeft namelijk een zeer slecht voorbeeld gegeven aan de jonge ambtenaren. Hoe is het mogelijk, dat een ambtenaar een stuk in een krant begint met de woorden: Publiek ik veracht je! terwijl juist de ambtenaar betaald wordt om het Publiek te dienen.

Een ambtenaar mag het Publiek niet verachten, dat is een zeer verkeerd idee van den Heer MONSANTO.

In *De Vrijmoedige* wordt de Heer SUTHERLAND beschuldigd den Heer MONSANTO zijn broodwinning te ontnemen, maar die ambtenaar had zelf al ontslag gevraagd, vóór dat er iets over hem gezegd was in den Raad! Spreker zal nu komen tot de bewijzen van onoordeelkundig optreden. Het is onoordeelkundig van een ambtenaar zóó op te treden, dat hij herhaaldelijk in botsing komt met het Publiek. Ter oorzake van een dergelijke plaats gehad hebbende botsing werd de Heer MONSANTO reeds vroeger door het Bestuur geschorst in zijn functie. Op St. Martin zijn de bewijzen legio. Over het willekeurig doodschieten van honden kwamen vele klachten in. Het was algemeen bekend, dat de Heer MONSANTO er een boekje op na hield, waarin de namen genoteerd werden van de menschen, die niet veel goeds van hem te verwachten hadden.

Zoodra men iets gehad had met den Heer MONSANTO, werd men in dat boekje aangestreept. Jongens werden gewoonweg afgeranseld in zijn kantoor. Op Curaçao is voor het Hof gebracht, dat de Officier van Justitie van St. Martin aldaar onwettig een vrouw had gevangen genomen. En wat deed de Heer MONSANTO? Hij gooide zijn prestige te grabbel, door van die vrouw 50 Gld. schadevergoeding te eischen.

Eens gelastte de Heer MONSANTO een matroos een mailzak te versjouwen; die mailzak was te zwaar en de matroos kon het niet. Hij werd gevangen genomen. Het mooiste staaltje van onoordeelkundig optreden is echter zijn rechtsvervolging tegen den Heer L. VAN ROMONDT. Zeer onverdiend is op die familie een blaam geworpen.

In de gewisselde stukken wordt ontkend, dat de Heer MONSANTO zou

NAAR HET GELUK.

(Uit het leven van een bekeerling).

XLIII. De Vincentius-vereeniging.

Menigeen zal misschien vragen: „Wie is Vincentius? en wat is dat voor een Vereeniging?"

De „Wereld" weet er zoo weinig van, maar de armen kennen haar des te beter.

De H. Vincentius was een Katholiek Priester, die in de zestiende eeuw in Frankrijk leefde; hij is dezelfde persoon aan wien wij de bekende congregatie der „Zusters van barmhartigheid" danken. In den hoogsten graad bezat hij de twee hoofddeugden: de barmhartigheid en de naastenliefde.

Toen de pest uitbrak en eenieder uit vrees voor besmetting wegvluchtte, toen de nood zeer hoog steeg en de ellende algemeen was, wachtte hij niet tot het stedelijk bestuur zijn plicht deed en wat hulp bracht aan de ongelukkigen..... hij toog uit op eigen initiatief en droeg persoonlijk de zieken en stervenden, die hij op de straat vond, naar een huis, waar hij voor hun verpleging zorgde.

De achtergebleven weezen verzamelde hij rondom zich, bedelde om kleederen en aalmoezen, opdat hij hen zou kunnen voeden, kleeden, huisvesten en onderrichten.

Dat was de H. Vincentius.

Zijn voorbeeld wekte electriseerend. In navolging van hem vormden mannen en vrouwen onderscheidene vereenigingen om den armen hulpe te bieden.

Deze vereenigingen zijn heden ten dage over de geheele wereld verspreid...... hare ontelbare leden, in broederlijke liefde met elkander verbonden, wedijveren onderling in de beoefening van de barmhartigheid en de naastenliefde. Elke vereeniging telt hare onderafdeelingen (conferenties), verdeeld over de verschillende wijken eener stad. Maandelijks komen zij samen in eene algemeene vergadering, waar zij elkander de noodige mededeelingen doen, en waar zij door leerzame toespraken, van leeken of Priesters, de gewenschte leiding en voorlichting ontvangen. Elke conferentie komt wekelijks bij elkander; daar komen de verschillende aanvragen om ondersteuning van de armen in, daar worden hun bonnetjes gegeven voor levensmiddelen of kleeren, waarna de arme huisgezinnen onder de leden worden verdeeld voor een persoonlijk bezoek om door eigen aanschouwing zich van alles op de hoogte te stellen.

Bij die bezoeken wordt onderzocht, of die armen de hulp waard zijn, of zij het werkelijk noodig hebben, en op welke wijze ze het best en meest afdoend te helpen zijn. Ook wordt nagegaan, hoe die menschen leven, of zij getrouwd zijn, en hunne kinderen gedoopt, of zij in één woord hun kerkelijke verplichtingen nakomen.

Een kleine aalmoes wordt steeds bij het bezoek achter gelaten om des te beter het vertrouwen der armen te kunnen winnen. Op deze wijze gelukt het meermalen, verflauwde zielen weer wat op te wekken, vertwijfelden te kalmeeren, onwetenden te onderrichten, verdoolden op het goede pad te brengen. Maar ook wordt den werkeloozen werk verschaft, de met schulden bezwaarden verlicht, den raad behoevenden geholpen, den verongelijkten recht verschaft. De kas der Vereenigingen zorgt voor de noodzakelijkste uitgaven hierbij. Deze vereenigingskas wordt gevormd door bijdragen van de werkzame en betalende leden.

Het treft in het hart, als ge ziet, hoe menschen, die met zwaren arbeid het brood voor hun gezin verdienen moeten, toch nog vrijwillig bijdragen voor de St. Vincentius-vereeniging, en aan eigen bedrijf eenige uren ontstelen om ze te besteden voor het huisbezoek der armen. Dezulken zullen ginds hun overgroot loon niet missen.

De „Wereld" verwondert zich erover, dat men naast de volle armenkas van den Staat, nog dergelijke geringe hulpmiddelen te baat neemt om den arme te helpen. Maar de „Wereld" weet niet, dat een lid van Vincentius: „alles" wat hij doet, verricht met het doel zich zelf te heiligen, zijn zonden uit te delgen en zijn ziel te redden.

De „Wereld" lacht er om, dat een arme den arme helpen wil in plaats van het op te sparen voor zichzelf, maar die „Wereld" weet niet, dat het oliekruikje en de kop meel der Weduwe van Sarepta, toen zij den hongerdood nabij was, niet verminderden zoolang zij den Propheet Elias van spijs voorzag. Zij kent de voorspelling niet, dat hem, die geeft, honderdvoudig zal worden teruggegeven. O, als de „Wereld" gevoelen kon de reine vreugde van als engel der Voorzienigheid hulp te mogen brengen bij een arme, die van alles verstoken was. In die oogenblikken is de mensch een afgezant Gods en dus werkelijk een engel des Allerhoogsten. Die dit gevoel eenmaal heeft ondervonden, heeft het reinste geluk gesmaakt.

Toen ik elf jaar geleden naar Berlijn kwam, werd ik lid der Vincentius-vereeniging en reeds bij mijn eerste huisbezoek ondervond ik iets wat ik nooit zal vergeten.

De Voorzitter onzer conferentie had mij opgedragen, een verzoek om onderstand eens te onderzoeken en hem bericht te geven omtrent deze familie. Daar het mijn eerste optreden gold en ik nog niet voldoende op de hoogte was van de Berlijnsche toestanden, ging een ouder lid, dat een ondervinding had van vele jaren, met mij mede. We gingen een ellendige woning binnen van zeer verarmde bedelaars en moesten een wrakken trap op, waar men haast den hals bij brak. Wij troffen een echtpaar aan van middelbaren leeftijd, ineengekrompen en verschrompeld voor hun tijd. Ze hadden vier kinderen in leven en verwachtten het vijfde. De vrouw was Katholiek, de man protestant. Hij was kleermaker van beroep, maar de dokter had hem allen arbeid verboden, toen hij zeer ziek was. En nu kon hij niet meer werken, omdat hij 't aan 't hart had. Hun eenigst bed hadden zij om wat geld in handen te krijgen te huur aangeboden, toen er echter niemand kwam opdagen, brachten zij het naar den lommerd...... alle verdere gelegenheid om nog een cent te verdienen was hiermede afgesneden. Van alle middelen ontbloot, hadden zij in twee dagen nog niets te eten gehad...... de kinderen ween-

geëischt hebben, dat de zoon van den van meineed aangeklaagde, een brief van verontschuldiging moest schrijven, alvorens van verdere vervolging werd afgezien. Maar die brief is in het bezit van den Heer SUTHERLAND, die hem voorleest.

Die brief is geëischt van den zoon des beklaagden, nadat een vriend des huizes alles in het werk had gesteld om het zaakje te stoppen; nadat de Heer MONSANTO van den dokter de verklaring had ontvangen, dat bij arrestatie de beklaagde groot gevaar liep te zullen sterven. Die brief is afgeperst. Al heeft de Heer MONSANTO St. Martin verlaten, hij zal er toch nog wel eens van hooren. Hem staat een proces te wachten over het onwettig wegbreken van een hek.

Alsnu verkreeg de Gemachtigde van het Bestuur, de Heer **H. J. Th. Boomgaart** het woord. Deze zou zich bepalen tot het beantwoorden der voornaamste moeilijkheden, daar het onbegonnen werk wezen zou te antwoorden op al de gemaakte opmerkingen. Tot zijn spijt kon hij niet over de noodige gegevens beschikken om de twee vragen van het lid FORBES nog hedenavond te beantwoorden.

Terwijl de Heer LANSBERG meent, dat de toelichting van den Gouverneur onvolledig en onvoldoende is, meent het lid ZEPPENFELDT, dat dit niet het geval is, en de toelichting volledig genoeg. Daarenboven belooft de Gouverneur in de Mem. v. Antwoord in het vervolg nog uitvoeriger te zullen zijn. Zeer zeker verdient het nu aanbeveling de volgende stukken af te wachten en niet hier openlijk opnieuw den Gouverneur een verwijt te maken, dat Z. H. E. G. te beknopt en te beperkt is.

Het geachte lid LANSBERG is echter nog verder gegaan en heeft het Bestuur beschuldigd den Raad ook nog verkeerd in te lichten. Daartegen teekent Spreker protest aan; het Bestuur is er immer op uit den Raad zoo goed mogelijk in te lichten. Een der voorbeelden van den Heer LANSBERG was, dat in de Mem. v. Antwoord te lezen staat „dat de Districtmeester van het 4e en 5e district ook vrije woning heeft." De Heer LANSBERG leest uit deze woorden, dat die districtmeester reeds sinds geruimen tijd het genot van vrije woning had. Maar, dat is door het Bestuur niet gezegd. De verkeerde gevolgtrekking komt heelemaal voor rekening van den Heer LANSBERG. Ook zijn de klachten omtrent den Officier van Justitie op St. Martin eerst na het opmaken van de Toelichting bij het Bestuur ingekomen.

De geachte leden LANSBERG, GORSIRA en FORBES hebben alle drie de verplaatsing der pachters naar de aangekochte plantages ter sprake gebracht. Zonder in herhaling te treden kan daar weinig nieuws meer over gezegd worden, na de uitgebreide toelichting in de gewisselde stukken door het Bestuur verstrekt.

Het kan echter zijn nut hebben nog eens duidelijk aan te geven, op welke wijze het Bestuur meent, dat deze verplaatsing zal moeten plaats hebben.

Zeer terecht werd er door vele leden van den Raad in het Eindverslag op gewezen, dat door Z. Exc de Minister van Koloniën in de toelichting op het Ontwerp gezegd is, dat de ontruiming der gronden *geleidelijk* moest geschieden.

De kosten verbonden aan deze verhuizing besprekend, zegt Z. Exc. opnieuw, dat het in de bedoeling ligt den voorgenomen maatregel *geleidelijk* in te voeren. Door den Minister wordt derhalve geleidelijkheid verlangd bij de ontruiming zoowel als bij de invoering van den maatregel. Geleidelijk nu beteekent langzaam, regelmatig, zonder sprongen of schokken, bijna onmerkbaar.

En zal dan de verhuizing van honderden rustige pachters zonder schokken en onmerkbaar geschieden, als hun van Gouvernementswege wordt aangezegd, dat zij binnen een maand bijv. hun grondjes te verlaten hebben? Maar de planters zelf zijn oorzaak dat de ontruiming der hun omringende gronden niet wat spoediger, en niet geleidelijk, dat is regelmatig, zal kunnen geschieden. Het Bestuur heeft hun gevraagd op te willen geven van welke huurders zij last hadden, opdat met de verhuizing van deze lastige buren had begonnen kunnen worden. De Planters zijn op het voorstel van het Bestuur niet ingegaan, maar werden overdreven in hun eisch, dat alle huurders zonder eenige uitzondering de gronden moesten ontruimen. Wanneer eerst de lastige huurders gedwongen waren tot verhuizing, had het Bestuur verder kunken trachten de fatsoenlijke, rustige pachters door overreding te brengen tot het verhuizen naar de nieuwe gronden, waar zij vele voordeelen zullen genieten. Nu echter is er een gevoel van wrevel ontstaan onder de buitenbevolking, omdat zij gehoord hebben, dat de Planters hen allen zonder uitzondering willen verjagen van hunne reeds zoolang rustig bezeten gronden.

De Minister wil elken dwangmaatregel en elk overhaast te werk gaan uitsluiten, de Planters echter weigeren de gevraagde medewerking tot een geleidelijke invoering der reorganisatie, maar dan klagen zij ook ten onrechte, dat op hunne belangen niet wordt gelet en dat er alleen rekening wordt gehouden met de kleine pachters. Van een met een kluitje in 't riet sturen is geen sprake, evenmin van ontvolking der plantages. De districtmeester heeft den positieven opdracht, gebrek aan werkvolk voor de plantages te voorkomen.

Ten slotte nog een enkel woord over Buitenbosch en Westpunt. Is het wenschelijk, ook deze menschen, van wie er velen zijn, die daar ongestoord meer dan 25 jaren woonden, te laten verhuizen? Het Bestuur kan die wenschelijkheid niet inzien. Het doel toch, dat met de ontruiming der gronden wordt beoogd, wordt er niet mede bereikt. Op Westpunt zijn zij ver genoeg van Sabaneta verwijderd en overal elders zullen ze komen te wonen in de nabijheid van plantages. Met deze verplaatsing zou niets anders worden bereikt dan verplaatsing van reeds gevestigde dorpjes.

Het Bestuur kan niet inzien, dat hierdoor eenige verbetering van den toestand zou intreden.

Vast besloten blijft het derhalve, dat ongewenschte individuën onmiddelijk gedwongen zullen worden weg te trekken uit de nabijheid der plantages, maar de verhuizing der rustige en fatsoenlijke pachters geleidelijk zal moeten geschieden.

De Procureur-generaal, Mr. **J. B. Gorsira**, als Gevolmachtigde van het Bestuur ter vergadering aanwezig, verdedigt allereerst de reorganisatie der Politie. Spreker verheugt zich erover, dat ook reeds naar buiten is gebleken, dat het corps in den laatsten tijd veel verbeterd is; er werden echter nog veel meer verbeteringen aangebracht, waarvan het Publiek minder iets merkt. Bij de organisatie van Politie kan men verschillende systemen volgen, en dan is het tegenwoordig gevolgde toch in ieder geval beter dan het vroegere veldwachterssysteem. Het is nog wel niet het neusje van den zalm en misschien zou door afschaffing van het garnizoen een nog degelijker brigade marechaussée te vormen zijn. Gelukkig krijgt de Politie thans betere sujetten van het garnizoen, maar de dualistische toestand, half politie, half militair, geeft van zelf aanleiding tot wrijving en onpleizierigheden. Zooveel mogelijk wordt tegenwoordig getracht, militairen bij militairen en burgers bij burgers in dezelfde wacht te vereenigen. Dat is ook de reden van de veelvuldige verplaatsingen naar de eilanden. Naar een detachementschef werd tot dusverre te vergeefs uitgezien. De Officieren hier in garnizoen hebben allen geweigerd. Er bestaat verschil van meening in den uitleg van het Koninklijk Besluit omtrent de reorganisatie van politie. De bevoegdheid daardoor verkregen komt den officieren te klein, en de 300 Gld. toelage boven hun officierentraktement te gering voor. Als men bedenkt, dat de politie resorteert onder den Procureur-generaal en de detachementschef geheel ontheven wordt van zijn officiersfunctie kan men beide klachten moeilijk gegrond vinden.

Het Bestuur hoopt, dat vooralsnog een officier genegen zal zijn detachementschef te worden; in ieder geval zal geregeld worden voortgegaan met de reorganisatie der politie.

De militair die leelijk heeft huisgehouden in een Club in Otrabanda is door den Procureur gestraft met de hoogste straf, definitieve terugzending naar het Garnizoen. Wat de Commandant van het Garnizoen gedaan heeft, weet de Procureur niet. Daar hij zich nimmer inlaat met de militaire rechtspraak, heeft hij ook ditmaal daarnaar niet geïnformeerd.

De Heer LANSBERG klaagt geheel ten onrechte over dubbelzinnigheden in de toelichting van het Bestuur.

De zaken zijn in onze kleine kolonie voldoende bekend, zoodat de Gouverneur met een korte toelichting volstaan kan. Als men ze zonder bijbedoeling leest, zijn die toelichtingen ook zeer duidelijk.

Wat den Officier van Justitie op St. Martin aangaat, het Bestuur ontkent volstrekt niet geen klachten ontvangen te hebben, als verklaard wordt, dat de klachten ongegrond werden bevonden. Een der hoofdklagers op St. Martin is een zekere WAYMOUTH, die het den Officier zeer lastig heeft gemaakt, maar dat deze persoon onoordeelkundig zou behandeld zijn, kan de Procureur niet toegeven. Van de zaak Meineed was het Bestuur niets bekend. De Raad heeft er het eerst over gesproken.

Toch is het Bestuur thans voldoende ingelicht om alle beschuldigingen te weerleggen. Nadat een vriend des huizes den Officier van Justitie gesproken had over den ernstigen toestand van den beklaagde is de Officier persoonlijk naar den Dokter geweest, waar hem bevestigd werd, dat werkelijk gevaar van sterven bestond bij arrestatie. Mondeling verklaarde daarop de Officier van Justitie, dat hij dan van alle verdere rechtsvervolging zou afzien. De familie VAN ROMONDT was niet erg gerust op deze mondelinge verklaring. De meer vermelde vriend begaf zich opnieuw naar den Officier om een schriftelijke verklaring te vragen. De officier van Justitie uitte zijne bevreemding, dat in een zoo ernstige quaestie telkens een buitenstaander optrad en niet iemand van de familie. Hij wenschte dan ook niet verder op de zaak in te gaan, maar was bereid een tweede verklaring van nietvervolgen af te leggen voor een familielid. Maar op een mondeling verzoek zou hij mondeling, op een schriftelijk verzoek schriftelijk antwoorden. Toen kwam de zoon van den Heer L. VAN ROMONDT en vroeg schriftelijk om van alle rechtsvervolging af te zien met het oog op de hevige hartziekte van zijn vader. Daarop werd schriftelijk de verklaring afgegeven, dat dit zou geschieden.

Dat deze zaak hier op Curaçao geen voortgang heeft gemaakt, komt uit het verschil van opinie. Een Officier kan meenen, dat een zaak vervolgbaar is en geeft ze aan, de Procureur kan daarop van gevoelen zijn, dat de zaak niet vervolgd kan worden en stuit ze.

Niet persoonlijk heeft de Officier eenige lastige kinderen afgeranseld op zijn kantoor, maar heeft dit laten doen door hun respectieve ouders, en wel op verzoek dier ouders, die hem zeer dankbaar waren.

Ook is dezen avond gesproken over het medezeggingsschap van den Raad van Politie op de eilanden. Men heeft echter vergeten, dat niet die Raad, maar de Gezaghebber de adviseur is van het Bestuur. Eerst als de Gezaghebber onbetrouwbaar is bevonden, kan hij worden voorbijgegaan en kan het Bestuur zich wenden tot den Raad van Politie, die echter wel den Gezaghebber van advies dient.

Wordt vervolgd.

PRO ARUBA.

We mochten weer eenige nieuwe gegevens omtrent de **A. V. O.** *Neptunus* ontvangen.

Ten zeerste juicht men het plan toe de visschersvloot op Aruba uit te breiden. Het Bedrijf zelf beschikt slechts over 5 booten en 20 fuiken. De visschers, die nu onmiddelijk hun geheele vangst van de hand kunnen doen, beginnen hun ijver te verdubbelen.

Sommigen van hen trekken in den namiddag ten tweeden male ter vischvangst uit, iets wat ze vroeger zelden deden, omdat er dien dag toch geen verkoop meer was.

Toch blijft de aangevoerde hoeveelheid ver beneden de behoefte van het Bedrijf. Het eenige middel om hierin verbetering te brengen, is uitbreiding van de visschersvloot.

Het Bedrijf kan dit zelf ook wel, maar dan gaat het te langzaam, daar de visschers geen booten op crediet kunnen krijgen, maar telkens de helft van de winst op afbetaling moeten afstaan.

Sneller zal Aruba geholpen worden, als het Gouvernement een handje meehelpt en booten beschikbaar stelt op afbetaling. Het Bedrijf heeft al 20 sollicitanten naar booten.

Een opmerking meenen wij hierbij niet achterwege te mogen laten.

Het visschersvolk van *Ranchoe* is berucht om zijn slechte zeden en drinkgewoonte.

Men zoeke derhalve de bemanning voor de nieuwe booten onder een andere categorie van personen.

Dat geeft dubbele winst.

Nieuwe Ontwerpen.

Verordening tot wijziging der verordening van 29 December 1883 (P. B. 1883 No. 23), houdende vaststelling van een reglement voor de haven van Curaçao.

Op een schip, dat in het Schottegat ligt, zijn de seinen met de stoomfluit van de Koningin Emmabrug, ten teeken, dat zij open is, meestal niet hoorbaar, en de roode of blauwe vlag — derhalve ook roode of blauwe lantaarn — aangevende, dat die brug open is, niet zichtbaar.

Het fort Nassau is daarentegen overal in het Schottegat te zien, daarom komt het in het belang van de veiligheid van onze haven en om de Koningin Emmabrug niet langer dan volstrekt noodig is open te houden, wenschelijk voor, de vorenbedoelde vlagge– en lantaarnseinen van het Waterfort te doen herhalen door het fort Nassau.

Daartoe strekken hoofdzakelijk de voorgestelde aanvullingen.

Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt om nog eene verbetering aan te brengen, door een bijzonder sein te laten hijschen, wanneer er om de een of andere reden, b.v. wanneer er iets hapert aan de brug of aan haar machine, of als er schepen aan het verhalen zijn enz. in de haven en geen vrije doorvaart is voor de schepen.

Waar in het ontwerp gesproken wordt van roode en blauwe en roode vlag of lantaarn is de bedoeling om de vlag of lantaarn van eerstgenoemde kleur boven die van de tweedegenoemde kleur te hijschen.

Verordening tot wijziging van art. 17 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgelijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 No. 8).

Het komt den Gouverneur billijk voor de drukkende bepaling van het vierde lid van artikel 17 uit de verordening te lichten en daarvoor in de plaats te stellen eene, die aan de ambtenaren, benoemd onder vigeur van de pensioensverordening van 1899, P. B. No. 8, dezelfde gunstige financiëele positie, na dertigjarigen diensttijd, verzekert als hunne collega's, benoemd onder het pensioensreglement van 1868, P. B. No. 2.

Hij heeft gemeend, dat het pensioen van een ambtenaar, die volgens de bepalingen van de verordening aan alle voor hem voorgeschreven kortingen heeft voldaan, niet ook weer aan een korting mag onderworpen blijven.

In het pensioensreglement van 1868, P. B. No. 2, is een bepaling als die van het hier behandelde vierde lid van artikel 17 van P. B. 1899 No. 8 niet te vinden.

Ofschoon aan het slot van artikel 1 van dit ontwerp gewaagd wordt van het toepassen van een korting gedurende vijf jaren, spreekt het van zelf, dat het niet in de bedoeling kan liggen om te derogeeren aan het beginsel, neergelegd in artikel 10 van P. B. 1899 No. 8.

Ook bij de berekening van pensioen voor ambtenaren met meer dan 30 dienstjaren zal als maatstaf genomen moeten worden de middelsom van het inkomen door hen gedurende de laatste vijf jaren genoten.

Dezelfde gronden, die gegolden hebben voor de wijziging van artikel 15 van het pensioensreglement van

---

den van honger, de moeder zat als in vertwijfeling met het jongste kind in haar armen, de vader lag als een lijk op den grond. Zij waren reeds zóóver gekomen, dat zij waarschijnlijk, evenals zoovelen vóór hen deden, eerst hun kinderen, daarna zich zelven zouden gedood hebben uit wanhoop.

Nu zult ge er u over verwonderen, lieve Lezer, hoe goed God is en hoe Hij den armen door zijne medemenschen te hulp komt. Met mijn geleider beraadslaagde ik, wat hier het eerst te doen viel. 't Eerst gingen we naar een bakker en kochten een reuzenmik van 50 pfenning. Ik kan de vreugde der moeder niet beschrijven, toen zij haren kinderen hiervan te eten gaf. Vervolgens gingen wij het bed terughalen, en trachtten iemand te vinden die bij deze menschen wilde gaan slapen, om hen iets op eerlijke wijze te laten verdienen. De Zusterkens der armen zorgden iederen dag voor een flink bord vleeschsoep, de Vincentius gaf bonnetjes voor kleeren en de Kottwisstichting betaalde de achterstallige huishuur.

Nadat het bed terug was gebracht, plakten we een papier op de huisdeur met de mededeeling: Slaapplaats te huur. Maar alle buren in den omtrek deden precies hetzelfde en hunne bedden stonden niet, zooals hier, in een verarmd, vochtig huis met een half gebroken trap. Natuurlijk zoeken de werklieden de beste slaapgelegenheid uit en zoo gebeurde het, dat het bed dier arme menschen leeg bleef en zonder huurder.

Toen zeide de vrouw tot haar man: „We moeten bidden." Zij begeeft zich naar de Kerk der H. Hedwig en bedankt den lieven God voor hare wonderbare redding van den hongerdood. Het was als had de goede God op deze uiting van dankbaarheid gewacht, van dat oogenblik af werd die arme familie als overladen met weldaden.

Eerst kwam er één man om het bed te huren, nog drie anderen meldden zich aan. De Vincentius moest hals over kop drie bedden aanschaffen en met de grootste moeite gelukte het ons allen te plaatsen in die kleine woning. Door deze huren, de bonnetjes van Vincentius, en de soep der barmhartige zusters werd hun ellende overwonnen.

Uitgeput door de langdurende ellende werd het oudste kind, een meisje van tien jaar, spoedig ziek.

Er openbaarden zich vijf doodelijke ziekten te gelijk. Een der beste doktoren van Berlijn interesseerde zich sterk voor deze zeldzame complicatie en nam de behandeling der zieke gratis op zich. Driemaal daags kwam hij haar bezoeken, doch verklaarde al heel spoedig, dat menschelijke hulp hier niet meer baten kon. Hij gaf haar op en voorspelde een zekeren dood.

Beweegloos lag zij daar, dag en nacht het kruisbeeld in de handen geklemd, den blik strak naar boven gericht. Waarmee was hare ziel toch zoo onophoudelijk bezig? Het onschuldige kind zag haar engel en fluisterde met hem; hij sprak haar troost in en, nu zij door menschen was opgegeven, bracht hij hare gebeden tot voor den troon van den Almachtige, en Deze verhoorde haar. Na eenigen tijd, zonder verder een geneesmiddel in te nemen, ging de eene ziekte na de andere heen en werd zij volkomen gezond.

De nog altijd zieke vader brachten wij naar het St. Hedwigs-gasthuis, waar hij ongeneeslijk werd verklaard. Afgezwakt door het voortdurend hongerlijden, sliep hij met kleine tusschenpoozen, dag en nacht. Als hij wakker werd, vond hij een van ons beiden naast zijn bed zitten en dan was altijd zijn eerste vraag, of de zijnen nog leefden. Hij kon zich maar niet voorstellen, dat ze nog niet allen van honger waren omgekomen, Steeds stelden we hem gerust: Slaap maar rustig, ze hebben voldoende te eten," en dan sloot hij de oogen weer en sliep in met een gelukkigen glimlach op de lippen.

Toen hij flink was aangesterkt, werd hij uit het Gasthuis ontslagen. Het eerste wat hij tot zich zelven zeide was: Waar zooveel liefde heerscht, daar moet de ware Kerk van Christus zijn," en hij werd Katholiek. Na eenige maanden van voorbereiding werd hij tot de biecht toegelaten. Nauwelijks heeft hij gebiecht en zich verfrischt in het bad der wedergeboorte, of hij voelt ook zijn lichaam weer gezond en geheel hersteld. Zijn hart was weer normaal. Uit dankbaarheid bewijst hij nu kleine diensten aan de Zusterkens der armen, die hem trouw, nu al elf jaren lang, dagelijks zijn vleeschsoep verschaffen.

De moeder bracht mij op zekeren dag hare twee dochters, flink opgeschoten meisjes, toen zij, netjes gekleed door de goede Zusters, hare Eerste H. Communie hadden gedaan. Wat straalde die moeder van vreugde.

Ik vroeg haar: Herinnert ge u nog ons eerste ontmoeten? „Dankbaar riep ze uit: O, als ik dááraan denk! Van af dat oogenblik heeft het mij aan niets meer ontbroken."

En we weenden beiden van vreugde en dankbaarhied. Kort daarop zag ik haar op de bloemenmarkt om bloemen te verkoopen. Ik vroeg haar. Wat kost die theeroos?" — „Tien Pfenning" — Ik verzocht er mij een te geven en telde tien pfenningen uit, maar zij gaf mij twee rozen. Verwonderd zei ik; U bedoelt toch tien pfenning voor ééne roos?" Als uit de hoogte, met een air van een koning die na den oorlog den vrede schenkt, sprak ze mij bemoedigend toe: O behoud u ze alle twee, er blijven er nog genoeg over."

De Lezer kan begrijpen, wat ik gevoelde, deze vrouw in staat te zien mij op haar beurt een geschenk te kunnen aanbieden. En ik prees de goedheid Gods.

We leven in een maatschappij vol titels en plichtplegingen, van den Keizer tot den Raad. Maar wat beteekenen al deze titels bij de eeretitel „Lid van Vincentius." Alle waardigheden blijven liggen aan deze zijde van het graf, alleen den eeretitel „Lid van Vincentius" voeren wij in eeuwigheid.

En welke titel is dat dan?

De Heiland sprak: „Ik had honger en gij hebt mij gespijsd; ik was naakt en gij hebt mij gekleed." „Wat gij aan den minste der mijnen gedaan hebt, hebt gij mij gedaan."

„Treedt binnen, gij „GEZEGENDEN MIJNS VADERS."

Dat is de glorieuze eeretitel der leden van Vincentius.

1868, P. B No. 2, (zie de memorie van toelichting op ontwerp No. 10 van het zittingjaar 1913 — 1914) zijn overigens ook hier van toepassing, weshalve is voorgesteld de korting slechts over de verhooging te laten voldoen.

Verordening tot vereenvoudiging, ten aanzien van kleine woningen en van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, van processueele voorschriften, bij vorderingen gegrond op wettelijke voorschriften, omtrent huur en verhuur.

Terwijl dit ontwerp een onderwerp van studie uitmaakte, bereikte het Bestuur een adres van verscheidene verhuurders van kleine volkswoningen, verzoekende eene verordening aanhangig te willen maken bij den Kol. Raad, ongeveer in den geest van de Surinaamsche verordening, opgenomen in het Gouvernementsblad van 1913 No. 27.

Zich met dit denkbeeld en met de gronden, waarop het adres steunt, in hoofdzaak kunnende vereenigen, heeft de Gouverneur gemeend de voornaamste dier overwegingen als toelichting te kunnen aanvoeren, deze zijn:

Verhuurders van kleine woningen hebben in hooge mate te kampen met wanbetaling der huur, inzonderheid van die van 150.— of minder; zoozeer, dat de Inspectie der belastingen, na onderzoek der boeken van vele van genoemde verhuurders, bij de schatting der gebouwde eigendommen voor den aanslag in de grondbelasting gemeend heeft die wanbetaling te moeten stellen: voor huisjes van f 10.— of minder per maand op 25% en voor die van f 6.— of minder zelfs op 35%. Er wordt nog geklaagd, dat dit gemiddelde soms beduidend wordt overschreden.

Dat de huurders van bedoelde woningen aan hun verplichting om huur te betalen niet voldoen, ligt grootendeels daaraan dat, door de kostbare en omslachtige procedure tot ontbinding van huurovereenkomsten, ontruiming van onroerende goederen en betaling van huur, de verhuurder niet licht er toe overgaat tegen den huurder — op wien gewoonlijk geen verhaal voor de kosten is — te procedeeren.

Tot verdere toelichting — in hoofdzaak ontleend aan de bijlagen en gedrukte stukken betreffende bovengenoemde Surinaamsche verordening, n.l. Bijlagen 1911 — 1912: 9 — 1, 2, 3 en 4; 1912 — 1913; 13 — 1, 2 en 3; en Handelingen 1912 — 1913, vel 23 blz. 82, 83 en 84 en vel 24 blz. 85 — dienen de volgende beschouwingen.

In dit ontwerp zijn uit elkander gehouden het pandbeslag, waarover art. 1 handelt, en de vorderingen tot van waardeverklaring daarvan, tot ontbinding der huurovereenkomsten, tot ontruiming der huizen en gronden in het ontwerp bedoeld, en tot betaling van verschenen huurpenningen, waarover art. 2 handelt.

De Gouverneur meent met het opstellen van eerstbedoelde bepalingen er in te zijn geslaagd den aard van het pandbeslag geheel ongerept te hebben gelaten.

Vereenvoudiging der procedure zoowel wat betreft de van waardeverklaring van het pandbeslag als wat betreft de ontbinding der huurovereenkomst, de ontruiming der huizen en gronden in het ontwerp bedoeld en de betaling van verschenen huurpenningen komt noodig voor.

Art. [illegible]

Het maximumbedrag der vordering had, zooals van zelf spreekt, eenigszins willekeurig vastgesteld moeten worden. Het lijkt moeilijk anders te bepalen dan in betrekking tot den termijn, waarover de achterstallige huur loopt. Hierdoor is wel een dubbele grens bepaald, zoodat invordering over een langeren termijn dan zes maanden niet toelaatbaar is, doch dit is geen bezwaar, want men behoeft niet te wachten met zijn actie tot de termijn van zes maanden is overschreden. Immers kan de huur binnen dien tijd zonder twijfel worden ingevorderd.

Het voorschrift van art. 1 sub 1o. is noodig om eensdeels bemoeilijking van het recht van den verhuurder te voorkomen, door vervoer, zonder dat de huurder weet waarheen, veelal des nachts, der goederen voor de huurpenning verbonden, zoodat deze conservatoire maatregel illusoir wordt gemaakt, en anderdeels door omslag, tijdverlies en kosten.

Art. 9.

De overwegingen, die geleid hebben tot indiening dezer ontwerpverordening, gelden in even hooge mate voor huur van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, wanneer de verschenen huurpenningen niet meer bedragen dan vijf en zeventig gulden (f 75 —) vertegenwoordigde een huurschuld over ten hoogste zes maanden tegen een huurprijs van niet meer dan twaalf gulden vijftig cent (12.50) per maand.

De wanbetaling van huur dezer gronden toch heeft even bedenkelijke afmeting genomen als bij die van kleine woningen.

Juridische bezwaren tegen het toepasselijk verklaren der bepalingen van dit ontwerp op huur van gronden, waarop gebouwd is of gebouwd zal worden, zijn er, naar het wil voorkomen, niet; daar het niet in de bedoeling ligt om deze verordening toe te passen op huur van landerijen tot beweiding of bebouwing, maar alleen en uitsluitend op die gronden, welke verhuurd worden om er huizen op te bouwen zooals hier veel voorkomt.

Overigens meent de Gouverneur dat de artikelen voor zich zelf spreken.

Verordening tot aanvulling der ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915, zooals die ontwerp-verordening door den Kolonialen Raad is goedgekeurd.

Het wordt wenschelijk geacht in 1915 een inspecteur van het onderwijs uit Holland te laten uitkomen.

Waarschijnlijk zal deze hier voor eenige jaren worden gedetacheerd.

Voor zijne bezoldiging wordt een crediet van f 4 500.— aangevraagd.

In de overeenkomst voor de levering van de motorsloep ten dienste van den Gouverneur, voor de aanschaffing waarvan bij artikel 19 van de begrooting voor het dienstjaar 1914 een crediet is uitgetrokken, is, — evenals dit het geval was in de overeenkomst betreffende de levering van de motorboot voor den haven- en loodsdienst, — bepaald, dat de som, waarvoor de sloep geleverd wordt, in twee termijnen zal worden betaald, de eerste, ad f 5 700.—, bij de levering van het vaartuig, en de tweede, ad f 280.—, één jaar na de verscheping van het vaartuig naar Curaçao, wanneer gebleken zal zijn, dat vaartuig en motor goed voldoen.

De raming der kosten voor dit vaartuig is gesteld op f 5 000.—. Het zal echter ongeveer f 980.— meer kosten, aangezien het van grootere afmetingen zal komen dan aanvankelijk bedoeld was, met het oog op de omstandigheid, dat het dan beter voldoen zal wanneer het eventueel ook voor den loodsdienst moet worden gebruikt, indien de loodsboot defect is.

Om dezelfde reden als bij artikel 18bis van de begrooting voor 1915 vermeld, namelijk, doordat de tweede termijn van de leveringssom van de sloep vermoedelijk eerst op zoodanig tijdstip betaalbaar zal kunnen worden gesteld, dat de kwijting daarvan niet meer ten laste van de begrooting van 1914 zal kunnen geschieden, wordt voor 1915 een krediet hiervoor aangevraagd.

Aangezien het te voorzien is, dat de verplaatsing van de pachters van gouvernements-gronden, o.a. omdat er tengevolge van de mislukking van den oogst, geen maisstokken te krijgen zijn om daarmede de daken van de hutten, die zij op hunnen nieuwen grond zullen moeten bouwen, te dekken, in 1914 niet geheel haar beslag zal kunnen krijgen, wordt voorgesteld nog op de begrooting voor 1915 een krediet beschikbaar te stellen voor kosten van die verplaatsing.

Voor bovengemeld doel was een bedrag van f 37000.— bestemd, waarvan f 23 000.— op de begrooting voor dit loopend jaar is beschikbaar gesteld, en f 14 000.— op de begrooting voor 1913; welk bedrag van f 14 000.— begrepen is in de som van f 110 000. bij art. 25bis van de begrooting voor 1913 uitgetrokken. Daar er in 1913 geen verplaatsing van pachters heeft plaats gehad, is het meerbedoeld bedrag van f 14 000.— ongebruikt gebleven en wordt daarom het voor 1915 aangevraagd crediet op dat bedrag gesteld.

Ingezonden stukken.

OPEN BRIEF.

Bonaire, 20 Mei 1914.

Den WelEd. Gestr. Heer
Ed. S. Lansberg,
Lid van den Kolonialen Raad
te Curaçao.

WelEd. Gestr. Heer!

Vindt U het zelf geen *schande*, dat de Koloniale Raad moet oordeelen over hetgeen noodig is of niet voor de eilanden, terwijl de meeste leden van den Raad de eilanden nooit of nimmer gezien hebben, zelfs niet uit de verte, en anderen slechts zeer vluchtig de eilanden aanschouwd hebben?

Waar de Raad van Politie op Bonaire eene verlenging van den steiger *dringend noodzakelijk* oordeelt en de Gouverneur de zaak toch wel grondig onderzocht zal hebben, kan ik mij niet voorstellen, dat een lid van den Kolonialen Raad de verantwoordelijkheid op zich durft nemen een voorstel te doen, om de gelden voor de verlenging van eenen steiger op Bonaire van de Begrooting te schrappen.

Dunkt U zelf ook niet, dat het hoog tijd wordt, dat de eilanden zelf zullen mogen beslissen, wat voor hen noodig is of niet, en dat de Koloniale Raad daar geheel buiten gelaten behoorde te worden, zoolang de leden van dien Raad geen moeite nemen om de eilanden te bezoeken en zich goed op de hoogte van alles te stellen?

Hoogachtend,
UEd. Gestr. Dw.
H. J. C. B. Helmund.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Z.D.H. Mgr. M. G. Vuylsteke diende Dinsdag ll. in de St. Annakerk aan 272 personen het H. Vormsel toe.

Donderdag a.s. zal de eerste steen worden gelegd van de H. Familiekerk. Om zeker voor den donker klaar te zijn, zal de plechtigheid om kwart voor vijven des namiddags aanvangen.

De eerste steenlegging is een onderdeel der wijding van het terrein, bestemd als bouwgrond voor de nieuwe kerk, en behoort tot de wijding der fundamenten. Deze fundamenten zijn reeds allen gelegd, zoodat thans met het optrekken der muren begonnen kan worden.

Examens.

Woensdag, 20 Mei ll. werd met goed gevolg examen afgelegd voor de akte Spaansch door de Heeren Arminius Lampe en Aug. de Jong (Fr. Conradus), alsmede voor akte Boekhouden door den Heer Alf. van Ierland (Fr. Gerontius).

Vrijdag, 22 Mei slaagde de Heer Joh. C. Hermans (Fr. Reinmond) als onderwijzer 4e klasse.

Gisteren en vandaag werd door 3 candidaten examen afgelegd voor de akte van onderwijzer 3e rang. De uitslag was bij het ter perse gaan van ons blad nog niet bekend.

Aan alle geslaagden onze hartelijke gelukwenschen.

Goede reis.

Toen ons blad verleden Zaterdag reeds verschenen was, lazen wij in de *Boletin Comercial* het bericht, dat Dr. H. A. de Cassares met de *Sibo* naar Europa zou vertrekken.

Dat wij verzuimden den geachten Geneesheer een goede reis te wenschen is niet onze schuld.

Wij droegen geen kennis van zijn vertrek met de Sibo.

De Heer M. Gomes is niet afgereisd met de *Sibo* wegens een plotseling opgekomen ongesteldheid zijner Echtgenoote. Wij wenschen HEd. spoedige beterschap.

De Familie S. E. L. Maduro is per *Philadelphia* naar New-York vertrokken en zal vandaar verder reizen naar Europa.

Welkom!

Dr. J. P. Evertsz Hz. is terug van zijn buitenlandsche reis. Welkom!

Curaçaosche Handel Maaty.

Het gaat beginnen! De huizen op de *Kleine Werf* zijn reeds gesloopt om plaats te maken voor een groote loods.

Een zware lichter, bestemd om een flinke baggermachine te dragen, werd Woensdag te water gelaten, alsmede een nieuwe motorboot, die o.a. bij het vervoer van de baggermachine moet dienst doen.

Van Particuliere zijde zoowel als van Gouvernementswege is men druk bezig onze haven pasklaar te maken voor de groote scheepvaart.

Uitvoer.

De uitvoer van strohoeden en de levering van steenkolen waren in het eerste kwartaal dezes jaars belangrijk minder dan in hetzelfde tijdvak van 1913.

Uitgevoerd werd aan hoeden voor een waarde van:

in 1913	in 1914
f 177,053	f 91,718
aan steenkolen	
in 1913	in 1914
f 218,119	f 182,646

Aan hoeden een vermindering op het eiland Curaçao voor een waarde van ± f 85,000, aan steenkolen voor een waarde van ± f 36.000. Een gezamenlijke vermindering der twee artikelen alleen van ± f 121.000. Toch bedraagt de totale vermindering aan waarde van alle goederen, uitgevoerd van het eiland Curaçao, slechts ± f 60.000.

Dit komt, omdat de uitvoer van Dividivi, Huiden, Oranjeschillen etc. beduidend hooger was dan in de eerste maanden van 1913, terwijl aan Phosphorzure Kalk werd uitgevoerd voor een waarde van f 84.974.

Aruba miste den uitvoer van dit artikel geheel, toch werd de vermindering daardoor van f 36.004 gedeeltelijk weer goed gemaakt door een uitvoer aan goud ter waarde van f 15.082 en aan hoeden ter waarde van f 9 981. Op Bonaire werd aan hoeden uitgevoerd voor een waarde van f 7.823 en aan zout voor f 9.195.

Op St. Martin vertegenwoordigde de zoutuitvoer een waarde van f 15.989 maar de katoen f 15.595. Dit was op St. Eustatius maar f 3480. Op Saba bedroeg de geheele uitvoer gedurende drie volle maanden slechts f 894.

Seeberg-Steamship-Company Inc.

Door informaties, ons met de meeste welwillendheid verstrekt door den WelEd. Heer A. R. Myerston, Agent der bovengenoemde lijn, zijn we in staat 't volgende mee te deelen:

De *Seeberg Steamship Company Inc.* zal 1 Juni a.s. haar dienst openen. Het zal voornamelijk eene *vrachtlijn* zijn, ofschoon er ook wel gelegenheid zal bestaan voor een beperkt aantal passagiers, doch in geen geval voor reizigers *van* of *naar* de Vereenigde Staten van Noord-Amerika. De Lijn heeft haar zetel te Mobile, aan de Mobile Bay in den Staat Alabama.

Om de 15 dagen vertrekt van daar een stoomschip, dat de volgende plaatsen zal aandoen: Mobile, Galveston, New Orleans, Colón, Cartagena, Sabanilla (Pto Colombia) Santa Marta, Curaçao, Pto Cabello, La Guayra, Curaçao, Maracaibo en Curaçao; en van hieruit vertrekt het stoomschip over Cuba of Mexico naar Mobile.

De duur der reis van Mobile — Curaçao is 15 à 16 dagen, zoodat we hier ongeveer half Juni a.s. het eerste schip dezer nieuwe Lijn mogen verwachten.

Volgens de bovenvermelde reisroute, wordt Curaçao 3 maal door ieder schip aangedaan, wat dus voor den handel van ons eiland van zeer veel gewicht is. Ook nog van een ander punt beschouwd, zal deze lijn ons groote voordeelen kunnen aanbrengen. Voortbrengselen van den bodem der Zuidelijke Staten van Amerika zullen in 't vervolg veel goedkooper worden, wijl ze tot nu toe eerst naar New-York moesten vervoerd worden en dan rechtstreeks van uit die Staten ons kunnen bereiken.

Wellicht zullen ook vele Curaçaoënaars deel kunnen uitmaken van de bemanning dier schepen en hier in onze haven zelf zullen er ook weer velen in de gelegenheid gesteld zijn een mooien duit te verdienen. Allerwegen in de West-Indiën en de Antillen is deze Lijn met gejuich ontvangen. Hopen we, dat de Directeuren der Maatschappij, door Curaçao als middelpunt uit te kiezen voor hunne Lijn, zich in hunne verwachtingen niet zien teleurgesteld.

Eene betere keuze ware ook zeer moeilijk.

Curaçao is het Centrum der verschillende havens dezer Maatschappij, en eene meer geschikte plaats om in korten tijd des verbruikten kool voorraad, met 1ste klas kolen aan te vullen, zal op haren weg wel niet te vinden zijn.

Allen voorspoed dus aan genoemde S. S. C. die in de toekomst zooveel belooft voor de welvaart en den vooruitgang onzer dierbare Kolonie!

Slavenhandel.

Los Ecos del Zulia, een courant van Maracaibo, hangt een treurig tafereel op over den verkoop van Indianen uit Guajira. Men zal zich herinneren, dat een dergelijk schandefeit ook een paar jaar geleden plaats greep, maar volgens *Los Ecos* is de verkoop dit maal nog veel talrijker en geschiedt hij veel onbeschaamder.

Als vee worden de Indianen naar de markt gedreven en als vee worden ze publiek verkocht.

En zoo iets geschiedt te Maracaibo in de twintigste eeuw.

Onbegrijpelijk, dat over dergelijke feiten nog geschreven moet worden, vóór dat er door de Autoriteiten een einde aan gemaakt wordt.

Ongehoord, dat er in een Christelijke maatschappij nog menschen gevonden worden, die hun medemensch als slaven opkoopen.

Officieele berichten.

Aan den wd. Administrateur van 's Lands hospitaal alhier Th. J. G. Buys, is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend.

Aan den Brigadier bij de brigade marechaussee alhier H. J. Westerhof is op zijn verzoek, wegens physieke ongeschiktheid voor den dienst, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den kommies 2de klasse der belastingen alhier A. Kalvo is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofverlenging verleend.

De heer M. de Leao Laguna is tijdelijk benoemd tot lid van de examencommissie alhier.

De armendokter in het stadsdis-

trict beoosten de haven en in het 2de district alhier, Dr. J. P. Evertstz Hz, is in activiteit hersteld en de heer Dr. M. Gerstl is eervol ontheven van de verdere waarneming dier functiën.

De heer M. H. Henriques is benoemd tot plaatsvervangend lid van den Raad van Justitie, plaatsvervanger-kantonrechter en Secretaris van den Voogdijraad op St. Eustatius.

Aan den Adviseur voor visscherijzaken alhier, P. J. van Breemen is vijf dagen verlof verleend.

Wegens het zich voordoen op eenige plaatsen in Columbia van enkele gevallen van longenpest is een quarantaine vastgesteld van tien dagen met inbegrip van de reis voor schepen komende van een der havens van Columbia, met dien verstande:

— dat STOOMSCHEPEN worden toegelaten, wanneer zij geene passagiers of lading in een dier havens hebben ingenomen voor Curaçao;

— dat gedurende hun verblijf in de haven, zij onderworpen zijn aan de maatregelen door den Stadsgeneesheer noodig geacht;

— dat wanneer een stoomschip passagiers voor Curaçao bestemd aan boord heeft het dezen brengt naar de quarantaine-inrichting;

— dat lading voor Curaçao wordt ontsmet;

— dat ZEILSCHEPEN slechts dan zullen worden toegelaten, wanneer het voldoende blijkt, dat zij geen lading of passagiers in die havens hebben aangenomen en geen communicatie met den wal hebben gehad, terwijl het vaartuig in ieder geval wordt uitgerookt.

Garnizoen.

De kapitein der inf. O.-I. leger H. L. Bierman, die bij de landmacht op Curaçao wordt gedetacheerd, is 22 Mei met het stoomschip „Oranje Nassau" derwaarts vertrokken.

* * *

De 1e luitenant der infanterie O.-I. leger W. J. De Vries, die voor drie jaren wordt gedetacheerd bij de landmacht in West-Indië, is 24 April met het stoomschip „Prins Frederik Hendrik" zijn bestemming naar Curaçao gevolgd.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven enz.

Enrique Alliey, Irene Alliey, Carmen Alliey, Alipio Burguesa, Bonefacia Canis, Eusebia Gomes, Alfredo A. Gomes, Laureano Caroles, Luciano Demel, Jozef Durand, Catharina de Jongh, Avelino Escovar, Jacob David Ochoa, A. Maria O. Ovalle, Lucy Price, Margarita Romano, J. B. van der Dijs Jr.

Aangeteekende stukken: Teresa Basilie, Ana Ma. de Azevedo, A. B. W. Lieder, señor Pellicer, en een rebut aan: Vilaró E. Kristen, Liquires, Costa Rica.

Drukwerk: Emile Heckman.

Zonder adres de volgende drukwerken: Ambition en Pulmostrum Bailly.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 22 Mei 1914.

AARDNOTEN (Pindas) per K.G.	—
ZOUT per vat van 180 K.G.	f 0.80
DIVIDIVI per K.G.	„ 0.06
ORANJESCHILLEN per K.G. 1ste kw.	„ 0.60
id. per K.G. 2e kw.	„ 0.50
HUIDEN per K.G.	„ 0.85
GEITENVELLEN per K.G.	„ 1.20
WOL per K.G.	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„ 0.55
BEENDEREN per K.G.	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„ 0.05

STROOHOEDEN (hippijapa).

Kwaliteit	No. 1	per dozijn		„ 3.25
„	„ 1 (gebleekt)	„		„ 3.37½
„	„ 2	„	„	„ 5.
„	„ 3	„	„	„ —
„	„ 3	„	„	„ —
„	„ 4	„	„	„ 7.—
„	„ 5	„	„ OLA	„ —
„	„ 6	„	„	„ 8.50
„	„ 7	„	„	„ 9
„	„ 8	„	„ OLA	„
„	„ 9	„	„	„ 12.50
„	„ 10	„	„ OLA	„
„	„ 11	„	„	„ 13.50
„	„ 12	„	„ OLA	„
„	„ 13	„	„	„
„	„ 14	„	„ OLA	„
„	„ 15	„	„	„
„	„ 1 van 25 c.M. of minder f			

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd: 56 ratten.

Uit de Naburige Republieken.

Sto Domingo. De toestand in deze republiek is zeer ernstig geworden. Nadat vroeger de Kamer van afgevaardigden een aanklacht tegen President BORDAS had ingediend van onwettig bestuur, heeft thans ook het Congres den President beschuldigd van tyranniek optreden en hem afgezet, slechts vijf provincies zijn het achter eens met het Congres. De Amerikaansche gezant blijft op de hand van President BORDAS en veroorlooft hem zelfs Puerto Plata te bombardeeren. De revolutionaire Generaal LUIS FELIPE VIDAL ijvert in de zuidelijke provincies, terwijl de Haïtianen aan de Noordelijke steun verleent tegen BORDAS.

De generaals HERNANDEZ en RUBIROSA leidden het bombardement van Puerto Plata, terwijl Grl. ALFREDO VICTORIA in Cibao opereert. Puerto Plata en Barahona worden druk beschoten. Het bombardement heeft plaats gehad zonder dat een neutrale zône voor de niet-vechtenden werd aangewezen. Hierdoor werden ook eenige Engelschen gedood en vele eigendommen vernield.

BORDAS wordt in de Amerikaansche telegrammen afgeschilderd als een tweede HUERTA.

Ook hier zullen de Ver. Staten spoedig tusschen beide moeten komen om een einde aan de revolutie te maken.

Uncle Sam krijgt het wel volhandig met zijn Monroe-neefjes.

In **Venezuela** is het nog rustig. Het Bestuur gaat kalm door met de verkeerswegen te land en te water te verbeteren. Een zeer verstandige maatregel, die de ontwikkeling van deze republiek zeer ten goede zal komen, en in het vervolg ook de revoluties minder goed mogelijk maken. Het goed gedisciplineerd leger kan nu overal te gauw optreden tegen de onrustestokers.

De Oorlog in Mexico

Oorlog is er officiëel niet, maar er wordt toch braaf gevochten. Het A. B. C. heeft weinig succes van zijn bemiddelingsvoorstellen. Het vereischte stilstand der vijandelijkheden, wordt heelemaal niet nageleefd. De verschillende partijen gaan gewoon door elkander te bestoken, en schijnen in 't geheim zich voor te bereiden om gezamenlijk tegen Amerika op te trekken. Amerika vertrouwt den toestand niet en nog minder de oogenschijnlijke toenadering van CARRANZA en VILLA.

De rebellen gaan ijverig voort bruggen op te blazen en de spoorwegen te vernielen. Schijnbaar is deze actie tegen elkander, maar het gevolg zal zijn, dat ook Amerika later zijn troepen, zoo noodig, minder gemakkelijk naar het binnenland zal kunnen transporteeren. Om een voorbeeld te stellen en te toonen, dat het Amerika ernst is zullen de troepen nu ook een tweede havenstad, Tampico, veroveren. Deze stad is eerst al door de regeeringstroepen van de revolutionairen afgenomen. Bij het beschieten kreeg de Hollandsche *Kortenaer* het te kwaad en is wat verder in zee gaan liggen. Er is brand ontdekt in de petroleumbronnen, die dat de oorlogsbuit den Amerikanen voor den neus wordt weggekaapt.

Amerika heeft nieuwe schepen en troepen gezonden en nieuwe lichtingen uitgeschreven. De dreadnoughts *Virginia*, *Nebraska* en *New-York* zijn voor Vera-Cruz aangekomen. Op het oogenblik heeft Amerika 85 schepen, aan oorlogsbooten, transport en hulpschepen in de Mexicaansche wateren, voor Vera-Cruz alleen reeds 16 gepantserde.

Het kolenvraagstuk en de voeding der talrijke schepelingen en troepen levert een nieuwe moeilijkheid op. Er is reeds geseind om voedsel, daar de aanwezige voorraad niet voldoende werd geacht.

De hoofdmoeilijkheid in Mexico is de ammunitie. Japansche en Duitsche schepen schijnen echter wel een centje hiermee te willen verdienen.

Geldgebrek is echter een leelijk ding voor Mexico. Lang zal het aan de reuzenmacht van Amerika geen weerstand kunnen bieden.

Buitenland.

De Ulster quaestie.

De dreigende Ulster-krisis heeft van haar scherpte nog niets verloren. Toen minister Asquith Zaterdagochtend 25 April ll., uit Londen was vertrokken om, volgens zijn gewoonte, het einde der week buiten door te brengen, werd hij des middags door een dringend telegram teruggeroepen naar zijn kabinet in Downingstreet. Hij hield daar met Birrell, den secretaris voor Ierland, minister Harcourt, generaal Macready, onlangs benoemd tot bevelhebber te Belfast en verschillende andere officieren een conferentie van ongeveer een uur over den loop van zaken in Ulster.

Vermoedelijk ditmaal in verband met de geslaagde ontscheping van een groote bezending geweren en munitie. Een telegram uit Belfast had n.l. gemeld, dat het stoomschip „Fanny", hetwelk in het begin van April een lading wapens uit Duitschland innam, die met een lichter uit Hamburg waren gekomen, deze lading — zeventigduizend geweren — had overgeladen op andere schepen.

Zoodoende konden de wapens op verschillende plaatsen van Noord-Ierland aan wal worden gebracht.

Terwijl de vrijwilligers van Ulster te Belfast en andere plaatsen parade hielden, om de aandacht der autoriteiten af te leiden, brachten 200 automobielen de wapens naar het binnenland.

De oproerige Ulstermannen en hun vrienden de Unionisten hebben dus de waakzaamheid der autoriteiten ditmaal verschalkt.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1en Sept. 1912 t/m 28 Februari 1913 onder No. **3701 H**, t/m No. **1817 I**, zal plaats hebben op *Donderdag*, den **28n Mei**. a. s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 16n Mei 1914

De Voorzitter,
A. JESURUN.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 16 MEI — 30 MEI

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Lod. v Nassau	J W Drijver	16 Mei	New-York	17 Mei	Amsterdam
Achilles	Daarnhouwe	18 „	Colón	21 „	Amsterdam
Progreso	Hansen	19 „	Maracaibo	19 „	Maracaibo
Philadelphia	H Highborn	20 „	La Guayra	21 „	New-York
Merida	A Johanson	21 „	Maracaibo	21 „	Maracaibo
Letea	de Graaff	23 „	Amsterdam	23 „	Colón
Maracaibo	G W Goodman	23 „	New-York	23 „	Maracaibo
Pr Fr Hendrik	H J v d Goot	23 „	Amsterdam	24 „	New-York
Progreso	Hansen	25 „	Maracaibo	25 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	25 „	Maracaibo	25 „	La Guayra
Merida	A Johanson	27 „	La Guayra	28 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	28 „	Maracaibo	28 „	New-York
Caracas	Furst	28 „	New-York	28 „	La Guayra
Pr der Nederl.	C v Baaren	30 „	New-York	31 „	Amsterdam
Orubian	Bolton	28 Mei	Liverpool	28 Mei	Sta Marta
Wasgenwald	H Hansen	12 „	Hamburg	12 „	Colón
Siena	H Raffo	16 „	Colón	16 „	Genova
Buenos Aires	J Cisa	18 „	Colón	19 „	Barcelona
Sachsenwald	Th Kirchhoff	17 „	Pto Colombia	19 „	Hamburg
Ittersum	Bakker	16 „	Aruba	17 „	Antwerpen
Delta	Kragh	18 „	New-Port-News	?	Cuba
Savoia	Heisler	21 „	La Guayra	22 „	Hamburg
Bologna	A Poggi	26 „	Genova	28 „	Colón
Niederwald	H Rose	29 „	Hamburg	29 „	Colón
Professor	Trinick	31 „	Liverpool	31 „	Sta Marta
Grunewald	H Brock	31 „	Colón	2 Juni	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Diana V	16 Mei	Maracaibo	*Meda H*	16 Mei	Bonaire
N M Johnston	16 „	Montserrat	*Diana V*	19 „	Vela de Coro
Frieda H	16 „	Maracaibo	*Hirondelle*	20 „	Maracaibo
Camia H	16 „	Vela de Coro	*Refugio H*	20 „	Aurba
Rayo A	18 „	Pto Rico	*Perla de Ozama*	22 „	Sto Domingo
India A	18 „	Pto Rico	*Estelle*	23 „	Aruba
Merc. Maria C	18 „	St Domingo	*Carlota*	23 „	Maracaibo
Refugio H	20 „	Aruba	*Estelle H*	28 „	Isl. Barlovento
Julia Estrella	22 „	Pto Rico			
Silfide H	22 „	Bonaire			
Estelle	26 „	Aruba			